

„rezidenciája” – természetesen nem ez a szó írja le legpontosabban azt a szerény, kis házikót a nagy kerttel, ahol oly sokan megfordultunk lelki gyakorlaton, nyaraláson, vagy csak útba ejtettük a közelben járván. Ez a nagy múltú, sokat látott hely fenntartása, gondozása immáron az egyesület feladata. Egy kis csapattal próbáljuk karban tartani ..., de sokkal több erős kézre lenne szükségünk. Egyelőre küzdősporthoz jelleme van a kert munkáinknak, mivel a természet él, növekszik, burjánzik minden – bizonyára jó a hely szelleme. Az elmúlt években azért néhányan nyaraltak is ott, és tartottunk régiós és közösségi találkozót is.

Hosszabb távú terveinkben szerepel a ház felújítása, korszerűsítése, s alkalmasabbá tétele lelki gyakorlatok helyszínének, nyaralásokra, rekreációs programokra. Szeretnénk majd kialakítani itt egy Bulányi György emlékszobát is - már, ha győzzük energiával és persze lesz rá anyagi fedezetünk.

Az egyesületi célok megvalósítása rendezvényeket szervezünk, előadásokat, tanfolyamokat tartunk, szervezünk, valamint az egyesület szellemiségét tükröző kiadványokat, szakmai anyagokat állítunk össze, jelentetünk meg.

A megalakulástól több éven át az etika, mint tantárgy közoktatásban megjelenésének elősegítése, szorgalmazása határozta meg döntően tevékenységünket. Pedagógus-munkacsoportunk szívós, úttörő munkával összeállított egy etika tantervet, és megírta a hozzá illeszkedő *Gondolkodás és viselkedés* c. tankönyvsorozatot, ... de erről Faragóné Bircsák Márti, az egyik tankönyvíró beszél majd.

Azóta is szívügyünknek tekintjük az erkölcsi nevelés támogatását, elektronikus segédleteket is készítettünk (3E), amelyeket az interneten tettünk közzé, szabad felhasználásra.

KÖNYVKIADÁS

A BOKKE adta ki Gyurka bácsi *Füves könyvét*, de a mai emléknaphoz kapcsolódó *Önéletírás* megjelenésével óriási kő gördült le a szívemről/lelkemről. Jó 10 éve, egyik beszélgetésünk alkalmával vetette fel Gyurka bácsi, hogy szeretné nyomtatásban kiadni ezt a visszatekintését, és megkért, hogy keressék kiadót számára. Kerestem, kerestem, de nem sikerült, nem kapkodtak érte a kiadók... Azóta is feladatommak tudtam ezt a megbízást, azonban az évek teltek-múltak, és nem állt módunkban megvalósítani az álmát – a megjelentetést –, így maradt egyre inkább teherként a vállamon. És eljött ez a születésnap, amikor szinte rejtélyes módon minden csodálatosan összejött, s most kézbe foghatjuk az 500 oldalas önéletírást. A kötet borítóját Szabó Eszter tervezte, a szöveggondozásban közreműködött: Gromon András,

Schanda Beáta, Bajnokné Benyhe Judit, Bajnok Dániel és persze én is.

Gyurka bácsi „*személyes sorsán keresztül vezeti végig az olvasót a XX. századon, így a kötet egyszerre szubjektív visszaemlékezés és társadalomtörténeti, egyháztörténeti dokumentum is.*” (Részlet a főlészövegből)

Olvassátok! Bátran biztatok erre mindenkit, mert tapasztaltam, hogy magával ragadó, izgalmas olvasmány – még úgy is, hogy egyik-másik részletét ismertem más könyveiből.

Gyurka bácsi szava cseng a fülemben: „... *csak azt akartam megmutatni, hogy Jézus mit tanított.*”

KŐSZEGINÉ RIHMER MELINDA

CIGÁNY TESTVÉREINKRŐL

Közösségünk 45 évvel ezelőtt alakult Pécssett. Azóta a nyarakat leszámítva minden héten találkozunk. Jelenleg 12 – en vagyunk. Mivel több, mint 20 évig volt tagunk egy egyetemet végzett cigány fiatalember, aki a helyi kisebbségi önkormányzatnak is elnöke volt, hamar kapcsolatba kerültünk cigány testvéreinkkel.

Az elmúlt évtizedek során több módon is próbáltunk közel kerülni hozzájuk. Nem beszélnek cigánymisszióról, vagy pasztorációról. Két okból. Egyrészt, mert leginkább csak addig jutottunk, hogy gesztus értékű közeledéseket valósítsunk meg: szeretünk titeket, fontosak vagytok nekünk, elfogadunk benneteket. Másrészt, legalább annyira alakították cigány testvéreink a mi világlátásunkat, élettapasztalatunkat, mint mi az övéket.

Most a legutolsó két próbálkozásunkról szeretnék mesélni.

1) Négy évvel ezelőtt kapcsolatba kerültünk egy Pécsből 50 km – re levő kis zsákfaluvallal, ahol 67 házban több száz cigányember él. Nem tudom, mennyire vagytok tisztában a magyarországi határ kb. háromnegyedének 50 km – es sávjában élő emberek mindennapjaival? Ebben a zsákfaluban két embernek van munkája, az egyik a polgármester. A többieknek van közmunka, havi 54 000 Ft-ért, ha jóban vannak a polgármesterrel. Vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatás - ha sikerült legalább egy hónapban közmunkát szerezni – havi 28000 Ft- ért. A falu egyébként példásan tiszta, árkok rendbe téve, középületek (templom, faluház) lefestve, parkosítva stb. Próbálkoznak fekete munkával, ahol rendre átverik őket, nemcsak a maszekok, hanem még a külföldi nagyvállalatok is. A legközelebbi nagyobb városba alig jár busz, ha be kell menniük, az több, mint ezer forintba kerül és elmegy vele az egész nap. Nincs orvos, nincs posta, nincs bolt. A naponta megjelenő mozgó boltban több, mint 300 Ft egy kiló

kenyér, s minden sokkal drágább, mint a városokban. A faluban két fürdőszobás ház van. A tisztálkodást télen - nyáron egyaránt, a falu végén természetesen feltörő termálvizes gödörnél oldják meg.

Többszöri látogatás után próbáltunk abban segíteni, hogy két tanultabb fiatalasszony havi 5 – 5000 Ft díjazás, valamint tőlünk kapott kézműves anyagok segítségével foglalkozzon az ottani gyerekekkel hétvégén. Többször mentünk ki játszani, kézműveskedni a gyerekekkel, tanítottunk nekik gitáros keresztény énekeket. Részt vettünk az ottani pünkösdistá jellegű istentiszteleten, ahol az anyukák békében szoptattak, az idős cigányasszonyok pedig azonnal kikeresték az említett bibliai részt, mert az Ige kedvéért megtanultak olvasni. Nagyon komoly és életszagú ígéhirdetést hallottunk. A szolgáló zenészek ugyanazok voltak, mint akik a lagzikban zenélnek (érdekes volt).

Gyűjtöttünk mesekönyveket, s azok a gyerekek választhattak, akik alkottak valamit (rajz, ragasztás stb.), a maradékot ott hagytuk a helyi kis könyvtárnak. Minden esetben próbáljuk azt a gyakorlatot elültetni, hogy nekik is tenniük kell azért, hogy jobb életük legyen, tudjanak kitörni a passzivitásból, ami egyébként teljesen érthető.

Az Élelmiszer Bankkal közösen gyűjtöttünk a Tescoban tartós élelmiszert az egyik évben, kb. 750 kg jött össze. Ennek nagy részét ebbe a faluba vittük ki. Odakértük a polgármestert a falu végére, hogy ő mondja meg, hogy melyik házban mennyien laknak, s annak megfelelően osztottuk a csomagokat. Így minket nem lehetett részrehajlással vádolni. Mindenki kapott valamennyit.

Egy alkalommal kivittünk egy bábszínházat, nagy öröm volt, ilyet még a felnőttek sem láttak soha. Mivel minden családnak van kis területe, buzdítottuk őket, hogy kezdjenek gazdálkodni, legalább minimális szinten. Sajnos már az idősebb nemzedék is elfelejtette az ilyen jellegű ismereteit, mivel ők még gyári munkásként dolgoztak régen. Így aztán vittünk szakkönyveket, vetőmagot, üvegeket a lekvárnak, szerszámokat stb. Egy alkalommal vittünk egy utánfutónyi vetőkrumplit, hogy szétosszuk a faluban. Azonnal veszekedés támadt, hogy ki kapjon és ki nem. Erre férjem azt mondta, hogy akkor ő most visszafordul **íziben**, mire gyorsan megszületett a megegyezés, hogy a család nagyságától függően mindenki részesedik belőle.

Több alkalom, de ez utóbbi különösen is, azt jelezte viszont számunkra, hogy így, hogy csak időnként megjelenünk, nem igazán látjuk át az ottani viszonyokat, nem tudjuk, mi fedi a valóságot és mi

nem. Egy – egy család segítése irigységet szülhet, s többet árthat, mint használ. Így abban maradtunk, hogy aki kér vetőmagot és igazolja is, hogy gondozza is a veteményt, annak minden évben küldünk zöldség vetőmagokat. Továbbra is tartjuk velük a kapcsolatot e – mail útján. Igazi segítségre akkor lenne módunk, ha ott élnénk közöttük nap, mint nap, mint ahogy az alsószentmártoni plébános Lankó Józsi teszi.

Helyzetük egyébként teljesen reménytelen. Házaik eladhatatlanok, hiszen ki költözik egy ilyen helyre? Városi albérletre meg nincs pénzük, pedig ott esetleg lenne munkalehetőség. Próbálkoznak helyi vállalkozás indításával, de ehhez profi segítségre lenne szükségük. Egyetlen igazi kitörési lehetőség a tanulás! Az egyik családban, ahol két gyerek van, a nagyobbik egyetemista, a kisebbik most kezd a gimnáziumot emelt angol tagozaton. Ők már kapnak ösztöndíjakat, kedvezményes kollégiumot. Talán nekik sikerül!

2) Hét évvel ezelőtt a katolikus egyház átvett Pécssett egy városszéli iskolát, amelyben 80 – 100 cigánygyerek tanul. Nagy örömben, hogy végre nem az elitet támogatjuk eldöntöttük, hogy testvérközösségeket szervezünk minden osztálynak. Sajnos a nyolc közösségből csak három tartott ki, egy szent Mónikás nyugdíjas csapat, egy templomi kórus együttes és mi.

A mi gyerekeink jelenleg már hetedikesek. Elsőtől fogva tartjuk velük a kapcsolatot. Amikor még kisebbek voltak, mentünk a születésnaposokat köszönteni, s mindig olyan játékot kaptak, ahol nem egymás legyőzése, hanem a közös játék öröme a fontos. Természetesen ilyenkor nagy közös játszásokat is csaptunk. Adventre 24 kis zsákot varrtunk, benne az alsó tagozaton minden évben napi meglepetésekkel.

Ötödikesek voltak, amikor először engedték el velünk őket egy hosszú hétvégére, amit Fekeden, az ország egyik legszebb kis falujában töltöttünk. Ez az alkalom nagyon mély beszélgetéseket és persze rengeteg közös játékot, élményt jelentett.

Tavaly elvittük őket moziba, a 10 gyerekből a fele most volt először ilyen helyen. Már csak azért is, mert nem tudják kifizetni a két buszjegyet, amivel be kell jönni a városba.

Tisztában vagyunk vele, hogy semmilyen nagy jelentőségű dolog nem történt. Mégis, legalább volt olyan tapasztalatuk, hogy valakik szeretettel fordultak feléjük, s elfogadták őket úgy, ahogy vannak. Az is nagy örömet jelentett, hogy felső tagozatos korukban is teljesen maguktól készítettek nekünk is ajándékokat, fontosnak gondolták, hogy ők is adjanak, örömet szerezzenek.

